

Reactie College voor Toetsen en Examens op vragen in verslag KNAG van de examenbespreking CE aardrijkskunde vmbo GL/TL 2025 tijdvak 1

Hartelijk dank voor het toezenden van het verslag van de bespreking door het KNAG van het centraal examen aardrijkskunde vmbo gl/tl 2025 tv1. De opmerkingen over de vragen helpen ons bij het tot stand brengen van nieuwe centrale examens. Dat waarderen we ten zeerste.

In het verslag is bij een aantal vragen aan het College voor Toetsen en Examens gevraagd een reactie te geven. Na overleg met inhoudsdeskundigen van het College voor Toetsen en Examens en Stichting Cito komen wij met de volgende reactie op de gestelde vragen, vraag 23, 24, 28, 38 en 45.

Vraag 23:

Bij vraag 23 wordt gebruikgemaakt van bron 20 en 21. Door de onduidelijkheid van de bronnen is het moeilijk om antwoord te geven op de uitspraken. Deze onduidelijkheid komt doordat de genoemde rivieren elkaar niet kruisen en de lijnen in bron 20 elkaar wel kruisen. De rivieren in bron 21 zijn erg moeilijk af te lezen van de kaart, door het kleurgebruik en de schaal van de kaart. De lijnen van de provincies zijn moeilijk te zien. Onze vraag is om deze vraag niet mee te laten tellen.

Reactie College voor Toetsen en Examens:

Bij deze vraag wordt een beroep gedaan op het aflezen van bronnen, een vaardigheid die deel uitmaakt van eindterm 3.4 in de syllabus. In bron 20 is het stroomgebied af te lezen van de rivieren Chang Jiang (paarse lijn), de Huang He (oranje lijn) en de Xi-Jiang (groene lijn) in verschillende Chinese provincies en autonome regio's. Doordat in sommige van deze gebieden meer dan één van de drie genoemde rivieren stroomt, kruisen de gekleurde lijnen elkaar in bron 20. Deze doorkruising in de bron impliceert overigens niet dat deze rivieren elkaar ook geografisch kruisen. In het kaartbeeld bij domein Water (AK/K/6) in de syllabus zijn de drie genoemde rivieren opgenomen. Dit betekent dat van de kandidaat verwacht mag worden dat zij een beeld hebben waar in China deze rivieren zich bevinden. Bron 21 kan hier ter ondersteuning voor gebruikt worden. Op basis hiervan zien wij geen reden om het correctievoorschrift aan te passen.

Vraag 24:

Het juiste antwoord op deze vraag, namelijk dat de rivier de Chang Jiang het grootste stroomgebied heeft doordat het door meerdere provincies stroomt, is niet te herleiden uit bron 20 en 21. Het stromen door meerdere provincies hoeft niets te zeggen over de grootte van het stroomgebied, omdat niet duidelijk is hoe groot de provincies zijn en in welke mate de rivier door een provincie stroomt. Onze vraag is om deze vraag niet mee te laten tellen.

Reactie College voor Toetsen en Examens:

De informatie dat de rivier de Chang Jiang het grootste stroomgebied heeft, is al gegeven in de vraag. Er wordt bij vraag 24 alleen gevraagd naar een aanwijzing uit bron 20 of 21 waaruit blijkt dat de Chang Jiang het grootste stroomgebied heeft. Op basis van de gegeven informatie in beide bronnen zien wij geen reden om het correctievoorschrift aan te passen.

Vraag 28:

Bij het tweede bolletje van vraag 28 wordt gevraagd naar een voordeel van het stuwmeer voor de inwoners in de buurt van de dam. In het antwoordmodel wordt een voordeel gegeven (van het stuwmeer) voor de inwoners rondom de dam. Het gegeven voordeel moet dus een voordeel van het stuwmeer zijn. De dam en het stuwmeer kunnen echter niet los van elkaar worden gezien, aangezien het een invloed heeft op het ander. Vanuit die visie is het opwekken van energie bij het tweede bolletje ook een correct voordeel, want zonder stuwmeer is er geen druk op de dam en wordt er dus ook geen stroom opgewekt. Wij willen daarom vragen of dit voordeel ook mag worden goed gerekend.

Reactie College voor Toetsen en Examens:

Zoals jullie weten doen wij geen uitspraak over de wijze waarop een antwoord beoordeeld moet worden. Als wij zelf antwoorden gaan beoordelen, gaan we op de stoel van de corrector zitten en geven we daarmee een toelichting die het correctievoorschrift voor de lezers van deze reactie mogelijk uitbreidt of inperkt. Dat kan niet. Wij geven alleen correcties/aanvullingen op het correctievoorschrift via een aanvulling op het correctievoorschrift dat naar alle scholen wordt gezonden.

Het is bij deze vraag van belang dat een kandidaat onderscheid maakt tussen de stuwdam en het stuwmeer, maar ook dat deze kan schakelen tussen de schaalniveaus betreffende de voordelen van een stuwdam of een stuwmeer.

De bewoners stroomafwaarts (en dus ver van de dam wonend) hebben de voordelen van de stuwdam zoals benoemd in het correctievoorschrift. Voor de bewoners die dichtbij de dam wonen wordt het voordeel van het stuwmeer in het correctievoorschrift gegeven.

Vraag 38:

Bij vraag 38 wordt gevraagd welke gevolgen het ophogen van flatgebouwen heeft voor de bevolkingsdichtheid van de wijk en het aanbod van voorzieningen in de wijk. Dit laatste onderdeel is echter niet te bepalen met behulp van de bron. Bij het juiste antwoord, C, stijgt het aanbod en wordt het meer verschillend. Er is echter voldoende theoretische onderbouwing dat dit niet per se zo hoeft te zijn. Tegelijkertijd kan de diversiteit in het aanbod afnemen, denk bijvoorbeeld aan het vervangen van kleine supermarkten door grotere ketens. Dat maakt dat antwoord D, het stijgt, maar wordt minder verschillend, ook goed gerekend zou moeten worden. Onze vraag is dus om D ook op te nemen als juist antwoord in het correctievoorschrift.

Reactie College voor Toetsen en Examens:

Bij een toenemende bevolking zullen bepaalde, meer gespecialiseerde voorzieningen de drempelwaarde wel halen die eerder niet behaald werd. Ook zorgt een toenemende bevolking dat er ruimte is voor meer van dezelfde voorzieningen. Op basis van de gegeven informatie bij vraag 38 is volgens ons C het juiste antwoord. Hierdoor zien wij geen reden om het correctievoorschrift aan te passen.

Vraag 45:

In vraag 45 wordt gevraagd naar nog een andere verandering in het bebouwde oppervlak van Guangzhou die bijdraagt aan een grotere mate van stedelijkheid. Onder stedelijkheid wordt verstaan de mate van adressendichtheid. De adressendichtheid neemt toe naar mate er meer woningen/bedrijven op dezelfde oppervlakte worden gebouwd (verdichting). Mogen antwoorden die ingaan op een hogere bebouwingsdichtheid/adressendichtheid ook?

Reactie College voor Toetsen en Examens:

Hierbij geldt in eerste instantie dezelfde reactie als bij vraag 28 over het beoordelen van antwoorden. Bij deze vraag moet de kandidaat in staat zijn om veranderingen in het bebouwde oppervlak van Guangzhou te noemen die zijn verschenen bij toenemende stedelijkheid, anders dan dat de stad groter is geworden door het toegenomen bebouwde oppervlak.

Vragen uit het veld zijn altijd aanleiding om bij de normeringsvergadering opnieuw met de deskundigen naar het afgenomen examen te kijken. Uw vraag en toelichtingen daarbij worden voorafgaand aan de normering nogmaals expliciet bekeken, evenals de toets- en itemanalyses bij deze vraag.

We adviseren u uw leden op onze reactie te wijzen bij het corrigeren van deze vragen.

Hartelijke groet,
Pieter van der Bent
Clustermanager maatschappijgerichte vakken vmbo
College voor Toetsen en Examens